

FOR DEFENSE
BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

FOR DEFENSE
BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, (PETEK) SEPTEMBER 5, 1941.

STEVILKA (NUMBER) 209

NACIJSKA VOJNA MAŠINA NE MORE NIKAMOR NAPREJ

Celo pred Ljeningradom ne morejo Nemci ničesar več opraviti. — Obupni poizkus nacistov v Ukrajini.

RUSI ŽE GOVORE O POMLADNI OFENZIVI

Sovjetski komuniste danes poročajo, da so sovjetske čete srčito in z nezmanjšano silo bore na celotni fronti ter da so Rusi osvojili nemški poizkus, ko so hoteli Nemci prekoračiti reko Dnjeper. Rusi so jih vrgli s silnimi izgubami nazaj.

Na Baltiku so ruska letala in ruske torpedovke pogreznile nemški transportni parnik in nemško stražno ladjo, dva nemška transportna parnika pa so Rusi zapodili na peščenino, kjer sta bila poškodovana.

Kaj pravi Lozovski

S. A. Lozovski, sovjetski podkomisar zunanjih zadev pravi, da so se prizadevanja Nemcev izboljšala celo pred Ljeningradom, kjer so Nemci mnogo na blazinah kakor brambovci metali. Ne samo, da nacisti ne morejo nikamor naprej, temveč so prišli metati celo sveže čete, ki so jih že dosegli.

Ljeningrad ni obkrožen, pravi Lozovski, in ruska armada na severu se bori daleč od Ljeningrada.

Ki jugu morajo nositi Rusi najtežje breme nemške ofenzive, zato so njihove izgube največje v rumunski zgodovini, ogromne izgube na obeh straneh.

Neka angleška avtoriteta pravi, da so izgubili Rusi doslej dva milijona mož, dočim ceni izgube na 1.750.000 vojakov, toda kljub tem ogromnim izgubam je še vedno 9 milijonov Rusov v akciji, dočim bodo nadaljni štirje milijoni mož kmalu pripravljani za bojno akcijo.

Kultura

CANKARJEVA USTANOVA

Jutri, v soboto 6. septembra, se vrši redna seja direktorija in zastopnikov Cankarjeve ustanove. Seja se bo vršila v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 8. uri zvečer. Ker bo seja zelo važna, se pričakuje, da boste vsi navzoči! — L. Z., tajnik.

SLOVANČA VAJA

V nedeljo dopoldne se bo vršila v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave., v Euclidu važna pevka vaja zbora Slovan, na katero naj gotovo pridejo vsi pevci. Večbalo se bo pesmi "Jadransko morje" in "U boj" za skupen nastop z orkestrom. — Torej pevci, pridite gotovo na to vajo in naj nikogar ne manjka!

Balinarska tekma SND

Kot je že znano, se balinarska tekma vrši na vrtu S. N. D. v nedeljo, 7. septembra, točno ob 1. uri popoldne. Udarili se bodo Kraševci, Ribničanje, Gorjenjci in Notranjci. To vam bo fronta kot v Rusiji. Kdor hoče imeti dosti zabave, naj kar pride k S. N. D. Tekma se bo nadaljevala prihodnjo nedeljo, 14. septembra.

Collinwoodski prispevki za Lauschetovo kampanjo

- Collinwood Citizens Committee for the Election of Lausche
- Bradach, kategera je Mrs. F. A. Mirtic, je med rojaki prijateljski nabral, sledeče prispevke in kampanjski fond našega kandidata Franka J. Lauscheta:
- Po \$50 so darovali:
- John Cicich, 491 E. 152nd St.,
  - John Mirti, 474 E. 152nd St. Mo-
  - Dept. Store, 731 E. 152nd
  - St., A. Mirtic, 725 E. 152nd St.,
  - Katie Latincich, 511 E. 152 St.,
  - Frank Mora, 14922 Sylvia Ave.,
  - Frances Kerhe, 14703 Sylvia Ave.
- Po \$100:
- Martin Kotnik, 534 E. 152nd
  - St., Anton Zupancic, 524 E. 152
  - St., Frank Beck, 15105 Hale
  - Ave., John Widgoy, 716 E. 152nd
  - St., John Mirtic, 485 E. 152
  - St., Jack Sore, 671 E. 152nd St.,
  - Anton Tomle, 14822 Sylvia
  - Ave., Joseph Tolar, 452 E. 157
  - St., Louis Cernick, 1237 E. 173
  - St.
- Po \$2.00 so darovali:
- John Paulin, 18228 LaSalle Rd.,
  - Joe Milavec, 436 E. 152nd St.,
  - Math Kutcher 481 E. 152nd St.,
  - Blaž Juratovac, 528 E. 152. St.
- Po \$5.00:
- Frank Pucel, 17921 Delavan Rd.,
  - John Zaman, 486 E. 149th St.,
  - (Neimenovan), Victor's Home
  - Bakery, 11206 Superior, Mr. in
  - Mrs. Martin Zugel, 510 E. 152
  - St., Mr. in Mrs. Anton Gombach
  - 513 E. 152. St., Joe Janzevich,
  - 542 E. 152nd St., Frank Sober,
  - 1289 E. 168th St., Frank Modic,
  - 1064 E. 168th St., Mr. in Mrs.
  - Frank Jurecic, 672 E. 152nd St.
- Po \$10.00 je darovalo:
- Društvo Cerknjsko Jezero št. 59 S. D. Z.

PRIHOD PRVEGA U. S. TANKERJA V VLADIVOSTOK

NEW YORK, 4. septembra. — N. B. C. radio je sprejel sporočilo avstralskega radia, ki naznanja da je priplul danes prvi ameriški parnik, natovorjen z najfinjšim gasolinom za rusko letalsko silo, v Vladivostok.

Kakor rečeno, je to prvi ameriški parnik izmed starih, ki so odpuli sredi avgusta, natovorjeni z oljem, preko Pacifika. Plovbo in prihod teh parnikov je spremljal z veliko napetostjo ves svet, ker je Japonska silovito protestirala v Washingtonu proti pošiljanju ameriškega gasolina Rusiji.

DR. MAČEK JE ZAPRT V NEMČIJI

Ker ga Pavelič in nacisti niso mogli pripraviti do izdajstva nad svojim narodom, so ga odvedli nekam v Nemčijo.

LIZBONA, 4. septembra. (ONA).

Nemci so se odpovedali upanju, da bi pridobili za svojo politiko dr. Vladimira Mačka, veteranskega voditelja hrvatske kmečke stranke, zato so ga poslali v ječo izven hrvatskih mej, kakor naznanjajo informirani krogi.

Dr. Maček, znani pobornik hrvatske avtonomije v jugoslovanski državi in podpredsjednik v zadnji jugoslovanski vladi, je bil interniran na svoji kmetiji, čim so prišli Nemci v deželo, pozneje pa so ga odvedli nekam v Nemčijo.

Na dr. Mačka se je izvajalo silen pritisk, da bi priznal novo hrvatsko državo ter da bi podpiral dr. Ante Paveliča, znanega terorista in sedanjega premijera Hrvatske, česar pa poštenjak Maček ni hotel storiti. Nemci in Nemcem prodano hrvatsko časopisje je pričelo zdaj proti dr. Mačku s kampanjo blatenja in natolecevanja, označujoč ga za "izdajalca" pokreta za hrvatsko neodvisnost.

Seja premeščena

Redna mesečna seja društva "Mir" št. 142 SNPJ se bo ta mesec vršila v nedeljo, 7. septembra, in ne na drugo nedeljo v mesecu, kot običajno. Spremembo se je naredilo, radi delegatov, ki se bodo prihodnji teden podali na konvencijo SNPJ, ki se vrši v Pittsburghu. Prosi se članstvo, da se seje, ki bo važna, gotovo udeležijo. Tudi bolniki so prošeni, da oddajo svoje bolniške listine pravočasno, to je pred nedeljo. — Tajnik.

Poroka

Iz Minnesote je prišla Miss Rosaline Indihar, ki se nahaja pri sorodnikih Mr. in Mrs. Debelak, 1309 E. 55 St. Tu se bo jutri, 6. septembra poročila z Mr. Carlom Urikom, ki je tudi iz Minnesote, v cerkvi Immaculate Conception, na E. 41 St. in Superior Ave., ob 9. uri zjutraj. — Novoporočencema želimo vse najboljše v zakonskem stanu!

Na dopustu

Joseph V. Reboly, sin Mrs. Frances Reboly, 14232 Sylvia Ave., ki se je nahajal v Kubi, je na deset-dnevnem dopustu. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo!

Diplomatična ofenziva demokracij

Zdaj se je pričela grandiozna ofenziva demokracij, ki je pričela dobivati svoje jasne oblike po zgodovinski konferenci med predsednikom Rooseveltom in premierjem Churchillom na Atlantiku. Ofenziva je sedaj še diplomatska, nakar ima prevzeti njeno mesto vojaška ofenziva.

Prva je prišla na vrsto Japonska, ki že danes uvideva, da ne more z glavo skozi zid in da ji od njenih "partnerjev" — Hitlerja in Mussolinija — ki nimata potrebne mornarice, ni pričakovati pomoči. Japonski je dano na izbiro: mir ali vojna! Njeni državniki uvidevajo, da se ne morejo spuščati v nikake nove vojne avanture s tremi velesilami, in da bodo mnogo na boljsem, ako prenehajo s svojo militaristično ekspanzijo. Toda predpogoj poravnave in sporazuma je: Japonska se mora odpovedati osišču.

Za njo pride Italija. Amerika in Velika Britanija skušata odtrgati Italijo od osišča, zato je poslal predsednik Roosevelt spet svojega posebnega poslanca Myrona v Vatikan. Značilno in zanimivo je, da nista niti predsednik Roosevelt, niti premier Churchill v svojih zadnjih govorih niti omenila Italije in da nista črhnila niti besedice o "širokoustnem rimskem gangsterju," niti ne o slovečem "sunku v hrbet." Oba državnika sta namreč naziranj, da je danes Mussolini, po nešteti ponizanj, ki sta jih doživela on in Italija od strani Hitlerja, drugačnega mnenja kakor je bil pred letom dni. Če se Italija odpove osišču, utegne dobiti nekaj protektorat nad svojim afriškim imperijem, če pa ne, bo angleška zračna sila z vso furijo napadla italijanska mesta, nato pa bo njena armada vdrla v Italijo. V tem slučaju bi nastala v Italiji revolucija, v kateri ne bi izgubil Mussolini samo svoje sarže, temveč tudi svojo glavo.

Iste overture delata Amerika in Anglija v Španiji in Finski. Španija bo dobila živila in druge potreščine, toda predpogoj je: odpoved osišču. Finski pa bodo priznane njene prejšnje meje, ki jih bodo zajamčile Rusija, Anglija in Zedinjene države.

Zadnja v vrsti držav, proti kateri je naperjena ofenziva demokracij, pa je Turčija, proti kateri pa ni usmerjena diplomatska, temveč vojaška ofenziva, kajti Turčija je obkrožena na jugovzhodu po angleških in ruskih armadah v Siriji, Iraku, Perziji in Sovjetski Rusiji. Ob prvem sumljivem znaku, da se namerava Turčija pridružiti Nemčiji ali da namerava nemška armada vdreti v Turčijo, bodo udarili nanjo Rusi in Angličani.

To so predpriprave te velike diplomatske ofenzive, ki je sedaj v teku. Čim bo izčiščen krov, se bo pričela bojna akcija proti osamljeni in izolirani Nemčiji. V. J. G.

Anglija bo pozvala pod orožje nadaljne milijone za pomladni napad

Vsi znaki kažejo, da se Anglija pripravlja na invazijo evropskega kontinenta, ki jo bo tvegala na pomlad. — Dočim se Anglija ojačuje, pa odpoklicuje Hitler svoje vojaštvo iz zapadne Evrope.

LONDON, 4. septembra. — Angleška vlada se je odločila poklicati pod orožje nadaljne milijone vojakov, kar je posledica razvojev na ruski fronti. Vsa znamenja kažejo, da bo prisilila Anglija na pomlad Nemčijo k boju na dveh frontah.

Danes ni nobenega dvoma, da dela Anglija priprave za svojo pomladno ofenzivo evropskega kontinenta. Skupna moška sila Anglije, vključno mož, ki so dosle 40. leto in ki so registrirani za vojaško službo, znaša 6.250.000 mož. Toda armada pokliče lahko pod zastavo samo mož, ki niso neobhodno potrebni pri svojih poklicih in katerih delo lahko nadomestijo z ženskami.

Prospekt pomladne ofenzive je odvisen v glavnem od angleške in ameriške produkcije orožja prihodnje tri mesece. Preden se namreč podvzame tako ofenzivo, je treba pripraviti ogromne množine orožja in municije.

Možno je, da bodo Angličani zavzeli iniciativo v severni Afriki. Angleška armada šteje danes približno 4 milijone mož, med

Progressivne Slovenke

Miss Marie Zakrajšek, 1038 Addison Rd., tajnica krožka št. 2 Progressivnih Slovepk, prosi članice, da ji pred 15. septembrom, sporočijo, če se nameravajo podati na skupno potovanje z vlakom v Pittsburgh, Pa. Izlet se vrši na soboto, 20. septembra, ko bo ob 8. uri zjutraj, odhajal vlak izpred E. 55 St. in Euclid Ave. postaje. Izletnice se bodo udeležile banketa, ki se vrši ob priliki redne konvencije SNPJ, v Fort Pitt hotelu.

AMERIŠKI RUŠILEC NAPADEN PO PODMORNICI NA ATLANTIKU

Podmornica je sestrelila na rušilca več torpedov, nakar je izvedel rušilec protinapad z globinskimi bombami.

WASHINGTON PRIPOROČA, NAJ LJUDSTVO OHRANI MIRNO KRI

WASHINGTON, 4. septembra. — Danes se je vnel na Atlantiku boj med neko podmornico in ameriškim rušilec "Greer," kar je bila — v kolikor se Amerike tiče — prva faksična sovražnost, odkar se je pričela svetovna vojna.

Torpedi so izgrešili cilj

Podmornica je sestrelila proti rušilcu Greeru več torped, ki pa so izgrešili svoj cilj, nakar je izvedel rušilec protinapad z globinskimi bombami. Rušilec Greer je bil na potu v Islandijo, kamor je peljal pošto za ameriško vojaštvo.

Vladni uradniki v Washingtonu priporočajo državljanom, naj se nikar ne razburjajo.

Ali je bil napad pomota?

Admiraliteta naznanja, da je bil rušilec Greer izgrajen leta 1918 ter da je bil že postavljen izven službe, toda zadnje čase predelan in zopet uvrščen v ameriško mornarico. Po svoji zunanosti je bil tak krkrmni so bili oni rušilci, 50 po številu, ki jih je dala Amerika Angliji, zato je mogoče, da je poveljnik nemške podmornice smatral rušilca za angleškega ter nameril proti njemu svoje torpede.

Berlin pravi, da ničesar ne ve

BERLIN, 5. septembra. — Nemške mornariške oblasti so danes izjavile, da ne vedo ničesar o kakem napadu podmornice na ameriškega rušilca, kakor poroča ameriški mornariški department.

V Londonu niso presenečeni

LONDON, 5. septembra. — Vest o napadu podmornice na ameriškega rušilca, ni tukaj nikogar presenetila, ker so vsi pričrli da je bilo slej ali prej pričakovati napadov na ameriške ladje, odkar je Amerika zasedla Islandijo.

Piknik v West Parku

V korist Narodnega doma v West Parku se bo v nedeljo, 7. septembra vršil piknik na ondodnih prostorih. Gospodinjinski klub bo postregel z vsakovrstnimi dobrotami, možki bodo pa pekli krompir in mladega prašička. Ondotna naselbina si želi zgraditi nov Dom, v katerega bo tudi naša mladina zahajala, in ves preostanek tega piknika, je namenjen v ta sklad. Delnice so tudi naprodaj in direktorij jih priporoča v nakup.

Sedma obletnica

Colossal Social Club, v katerem so včlanjeni naši mladi fantje in dekleta priredi svojo prvo plesno veselico v Slovenskem narodnem domu, na St. Clair Ave., jutri večer, 6. septembra. Igral bo John Pecon orkester.

NACISTI GROZIJO S STROJNICAMI NEMŠKIM ŽENAM

STOCKHOLM, Švedska, 4. septembra. (ONA). — Semkaj so prispale danes vesti, ki naznanjajo, da se je te dni zbralo vojaških postaj in pred postajo v Berlinu več tisoč nemških žena, ki so ovirale odhod vojaških vlakov na rusko fronto. Šele ko je vojaštvo naperilo nanje svoje strojnice, so se ženske razšle.

Na obisku

Za praznike sta se mudila prijatelji na obisku v Clevelandu Mr. in Mrs. Ciril Stular, iz Dearborna, Mich. Omenjena družina vodi dobrodošlo trgovino z železnico. Upamo, da so se prav dobro zabavali v naši naselbini ter da so srečno dospeli zopet domov!

Zadušnja

V nedeljo, ob 11:30 uri bo darovana zadušnica v cerkvi sv. Vida za pokojno Jennie Nahtigal, ob priliki 30-dnevnice njene smrti.

Izjava sodnika F. J. Lauscheta o Clevelandu

Mesto da bi Cleveland napredoval, pa nazaduje. — Kje tiče vzroki temu problemu?

Sodnik Frank J. Lausche, županski kandidat demokratske stranke, je napisal za večerajšnji "Press" članek, v katerem navaja postanek Clevelanda vse od časa generala Mosesa Clevelanda, ko je priplul s svojo skupino do ustja Cuyahoga reke, kjer je takoj ugotovil izborni lego ozemlja za naselitev in za ustanovitev velikega naselja, iz katerega se je razvil sedanje moderno mesto Cleveland.

V razdobju 130 let je mesto naraslo do 900.000 prebivalstva, in zlasti tekom prvih tridesetih let sedanjega stoletja je bil njegov porast ogromen. Tekom zadnjih desetih let pa se je nekaj zgodilo. Cleveland ni samo prenehal rasti, temveč je pričel celo izgubljati na prebivalstvu. Tekom teh desetih let sta se izselila 2.4 odstotka prebivalstva, kar je toliko kot 22,044 ljudi. In to se je dogajalo v času, v katerem je prebivalstvo dežele naraslo za 7.2 odstotka, prebivalstvo države Ohio za 3.9, prebivalstvo Cuyahoga okraja pa za 1.3 odstotka duš!

Kandidat Lausche je izjavil, da tiče za tem obžalovanja vrednim dejstvom vzroki, in sicer mali in veliki vzroki, katerih mnogo je mogoče odpraviti s skupnim prizadevanjem občestva. "In o teh vzrokih nameravam razpravljati tekom svoje letošnje kampanje," je izjavil sodnik Lausche.

"Naš glavni smoter je, da naredimo Cleveland lepši in boljši za življenje, da bo mesto napredovalo, ne pa nazadovalo," je izjavil kandidat Lausche.

Dalje je nemško vrhovno poveljstvo te dni izdalo ukaz, s katerim se prepoveduje nemškemu vojaštvu pisanje pisem svojcem, češ, da se s tem samo odkriva položaj v Rusiji. V mnogih krajih Nemčije so se vršile že demonstracije proti pošiljanju vojaštva na rusko fronto.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

UREDNIKOVA POŠTA

POZIV GOSPE TATJANE FOTIČEVE,

namenjen američkim ženam jugoslovanskega rodu v cilju pletenja volnenih nogavic in sveterjev.

Poziv gospe Tatjane Fotičeve, soproge jugoslovanskega poslanika Konstantina Fotiča, namenjen američkim ženam jugoslovanskega rodu v cilju pletenja volnenih nogavic in sveterjev, namenjen našim vojnim ujetnikom v Nemčiji in Italiji, je našel najboljši odziv v vseh krogih našega življenja. Ne samo ženske organizacije, tudi množične žene in dekleta so razumele, da s tem vršijo važno narodno dolžnost in so ponudile svoje sodelovanje.

Zelo vznemirjena s tem velikim dokazom rodoljubja se ga. Fotičeva vsem toplo zahvaljuje in pristavlja, da bo vsaka oseba ali organizacija, ki se je prijavila, dobila poseben odgovor, kakor tudi označeno količino volne in

to v najkrajšem času, to je, kakor hitro bodo potrebna navodila za pletenje tiskana.

Gospa Fotičeva nas prosi, da obvestimo vse, da je mnogo naših žen, ki so se prijavile, da sodelujejo na tem delu, ali da to še ni dovoljno število sester za pletenje nogavic in sveterjev za 300.000 ujetnikov.

Treba še tisoče pridnih žensk rok, da prepletejo z iglami, da bi naši dragi junaki dočakali zimo v toplih oblačilih. Prosimo naše ženstvo, ki se še ni odzvalo, da ji pritečejo na pomoč v tej važni in rodoljubni kampanji.

Vse prijave pošljite na naslov: Mrs. Tatjana Fotić, 1520 16th St. N. W. — Washington, D. C.

BRITANSKO OPORIŠČE MALTA

O Malti smo v našem listu že obširneje pisali.

Ker leži ta važna angleška točka prav posebno v želodcu Italijanom, zadnje čase tudi Nemcem, in jo zato pogosto obiskujejo s svojimi letali, hočemo podati našim čitateljem še nekaj pojasnili.

Nekako sredi črte, ki si jo mislimo potegneno od Gibraltarja na Ciper, leži to znamenito otočje Malta, ena izmed najvažnejših opornih točk na poti iz Londona v Indijo.

Skoro poldrugo stoletje je to otočje središče britanske moči v Sredozemlju in čuvar važne poti na Daljni Vzhod. Važnost te točke so pa že davno pred Britanci spoznali vsi pomorski narodi starega, srednjega in novega veka.

Zato je morda ni točke na zemeljski obli, ki bi tako pogosto menjavala gospodarje.

Iz pradavnine vemo da so se otočja najprej polastili Fenicjani, njim so sledili Grki, ki jih je okoli leta 400 pred našim štetjem izpodrinila afriška pomorska sila Kartagina.

Dve sto let kasneje se pojavilo na otočju Rimljani, ki se vzdrževali skoraj 700 let. Ne polnih sto let so gospodarili nad otočjem germanski Vandali in Vzhodni Gotje, nakar je zopet zaplapolala nad njim rimska zastava to pot zastava vzhodnorimskega cesarstva.

Bizantinska oblast se držala skoraj 400 let, nje nasledniki so Arabci, v 11. stoletju pa siciljski Normani.

Leta 1539 daruje otočje cesar Karel V. viteškemu redu sv. Janeza, ki se je moral pred turško silo umakniti z Roda in Cipra.

Kri ni voda! Prišel bo čas, ko bo pomoč potrebna in nujna. — Bodimo pripravljene! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

z ono maršala Petaina na Francoskem! Kar najbližnja bodočnost bo pokazala, koliko je bilo v tem činu gen. Nedića iskrenosti in dobrih namenov, pa koliko "kvizlinštva." — Ačimović in Kuzmanović sta tudi doslej funkcionala kakor nekakšna "srbska vlada v Belgradu," kateri so Švabi sedaj še dodali domnevno avtoriteto vojvode Nedića in — njegove čete, če in koliko so mu te sledile tudi v tem njegovem postopanju. Pravi četniški vojskovodje in narodni, ne profesionalni boreci liki Čeda Milić, ne bodo nikdar šli na limanice niti ne v takšne eksperimente s Švabi. Za nje je edinole boj na življenje in smrt. Lahko se zgodi, da naredi nadaljevanje odpora teh četnikov in junakov konec tudi vladi vojvode Nedića. — Kolikšen bo tisti odkazani "življenjski prostor" in kako pa koliko se bi mogli Srbi raširiti v njem, je stvar, ki ji ni treba nobenega komentara! —

ter je iskal novih tal, kjer bi nadaljeval borbo proti nevernikom.

Cesarjev dar ni bil dar neverdnim. Vitezi sv. Janeza so vztrajali na otoku in ob njih hrabrosti se je razbil marsikak napad Turkov in muslimanskih gusarjev severne Afrike. S propadajočo močjo Turčije upada tudi sila malteškega reda, ki je izgubil s tem razlog in povod za svoj obstoj.

Malta je živovarila kot nesodobni ostanek preteklih časov in general Bonaparte se je leta 1798 na svojem pohodu v Egiptu mimogrede polastil otoka, kar je na Angleškem vzbudilo silno ogorčenje. Dve leti nato so britanske sile zavzele Malto, da vzpostavijo zakonito stanje in ostale so tam do današnjega dne. Napoleon jim je dokazal veliko važnost otočja.

To je v kratkih besedah zgodovina otoške skupine, v kateri so glavni otoki Malta, Gozso, Comino in Cominotto. Otočje je oddaljeno 100 km od Sicilije, 325 km od Afrike, meri 316 štirjaki kilometrov in ima 225.000 prebivalcev.

Tla so suha, skoro kraška in prerode komaj one črede koz in ovac, ki so poleg ribištva glavni vir dohodkov preprostih Maltežanov. Podnebje je subtropsko in bi omogočilo dobro poljedelstvo, ako bi otočje ne bilo tako suho in kamenito. Razen tega trpi gospodarstvo zaradi zastarele uredbe kolonata: kmetje so najemniki veleposestnikov, ki žive v mestih in se tam bavijo tudi s trgovino in obrtjo.

Prebivalci so po poreklu peštra mešanica vseh narodov, ki so kdaj gospodovali nad otočji. Malteščina je v osnovi arabski jezik, močno pomešan z italijanskimi besedami, zlasti z izrazi, ki se tičejo uprave, trgovine in pomorstva. Zanimivo je, da se v katoliških cerkvah Malte, — 90

procent prebivalcev so katoličani — molijo k Alahu, kajti ta beseda se je ohranila v malteščini.

Uradni jezik je angleški, za občevanje z narodom je prejšnji guverner lord Strickland postal malteščino, kar je vzbudilo silno nevoljo med onimi, ki so italijansko usmerjeni. To so pred vsem meščani, ljudje inteligentnih poklicev in priseljenci.

Glavno mesto La Valetta, ki jo je ustanovil veliki mojster reda sv. Janeza Francoz Jean de La Valette leta 1566. Isti mojster je sezidal tudi prekrasno katedralo nadškofije, vladno palačo in mnoge utrbe, ki so stoletja kljubovale naskokom Turkov in afriških gusarjev. Mesto ima 50.000 prebivalcev, je sedež nadškofa, ima svojo univerzo ter velike delavnice za manjše vojne ladje obširnimi bolnišnicami, za britansko vojaštvo, skladišča, doke in druge naprave, ki jih mora imeti to važno oporišče. Otočje je bilo do nedavna kronska kolonija, po vojni pa je dobilo statut dominiona. Vlado izvršuje senat 17 članov, katerega sklepe pa mora potrditi britanski guverner.

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Les trpežnejši od kamna

Iz Tokija poročajo, da sta dva inženirja japonskega železniškega ministrstva odkrila način, po katerem se s pomočjo električnega toka trpežnost lesa tako poveča nego trpežnost kamna. Opazila sta, da držijo leseni praški pod električnimi železnicami bolj nego pod parnimi železnicami.

Po številnih poskusih sta prišla do prepričanja, da je mogoče les konservirati za nedoločen čas, če ga "nabijemo" z električnim tokom. To ne velja samo za železniške proge, temveč za lesne izdelke sploh, tudi za lesene starine.

Po njuni metodi se les v doletih temperaturi in vlagi več dni elektrizira s tokom 0.2 do 0.6 miliamperov in kakšnih 50 voltov.

V tako obravnavanem lesu uničevalne krali ne morejo več uspevati, pod mikroskopom vidni mikroorganizmi, ki les počasi, toda zanesljivo uničujejo, poginejo. Če se bodo opazovanja obeh japonskih inženirjev potrdila, tedaj bodo dosedanja načini za konserviranje lesa z različnimi barvami in prepojivkami dobili drugovrstni pomen, a lesene hiše in druge zgradbe bo mogoče napraviti trpežnejše nego kamenite.

Kri ni voda! Odpri roke, odpri srce, otiraj bratovske solze! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Vročina v stratosferi

Dr. Fred Whittle s Harvardove zvezdarne v Ameriki je izjavil, da so svetle poti meteorov dokazale obstoj dveh plasti v stratosferi, ki vladajo v njiju presenetljivo visoke temperature.

Z uporabo novega brzino mera za meteore je bilo mogoče ugotoviti, da vlada v višini 60 km vročina 100 stopinj Celzija, v višini 110 km pa še vedno toplota 20 stopinj Celzija, torej navadna sobna temperatura.

Merilna metoda, ki so jo dve leti preizkušali na Harvardovi

zvezdarne, je najzanesljivejša med dosedanjimi.

Večina laikov in tudi mnogo znanstvenikov si je stratosfero predstavljalo doslej kot skrajno mrzlo, čedalje bolj redko zračno plast nad višino 10 km. Meritve s pomočjo registriranih balonov so to naziranje potrjevale, saj so kazale ob meji stratosfere, to je spodnje zračne plasti, mraz kakšnih 55 stopinj pod ničlo.

Whittle pa je z meritvami z 19 novimi meteori dognal, da postaja temperatura od višine 32 kilometrov dalje spet višja, dokler ne doseže vreliščno temperaturo pa je razmeroma tenka in nad njo toplota spet naglo pada, tako da je Whittle v višini 80 km ugotovil spet 90 stopinj pod ničlo.

Zanimivo pa je, da se temperatura potem spet dviga, tako, da doseže v višini 110 km že 20 stopinj nad ničlo. Pravi vzroki te nenavadne pojave v ozračju so nam doslej neznan.

VOJNA TEHNIKA V ŽIVALSKEM SVETU

Streljanje ni stvar, s katero bi se mogel ponašati samo človek. To bojno metodo pozna tudi majhna avstralska riba tako zvan "strelec" in jo uporablja, da pride do plena.

Ta riba zna izstreljevati vodne kaplje. Ko zagleda svojo žrtev, žuzelko na kakšni vodni rastlini, izpljune nanjo z veliko točnostjo kapljo vode. Učinek je za žrtev uničujoč. Voda žuzelki tako obteži krila, da pade pri poskusu, da bi vzletela, v vodo in jo riba takoj požre.

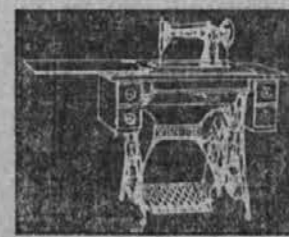
Tudi vojno s strupenimi plini poznajo živali. Neki hrošč, ki ima značilno ime "bombarder" si s takšnim plinom preskrbuje hrano. V svojih žlezah proizvaža neko strupeno kislino. Pri napadu požene v zrak oblake te kisline na žrtev in kislina to tako poškoduje, da se ne more več premakniti. Konec najde v hroščevem želodcu.

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

ITALIJANSKE OBLASTI V ZASEDENIH KRAJIH ZAHTEVAJO PRIJAVO ŽIVIL

Italijanske oblasti so izdale na prebivalstvo krajev v Sloveniji, ki so padli pod Italijo, poziv, v katerem zahtevajo, da mora vsaka hiša prijaviti ves živine, ki se v hiši nahaja. Kdor ne bo prijavil, skrival ali dal netočno prijavo, bo obsojen na do smrtne ječe, ali kaznovan s smrtjo.

Povsem razumljivo je, da bodo ljudje poskušali marsikaj zakriti, ker se prav dobro zavedajo, da je lakota neizogibna. Lahki pa, katere itak že tare grozno pomanjkanje, pa bodo hoteli imeti živež, zato je čisto gotovo, da bo marsikak naš človek prišel v ječo, če ne bo še kaj hujšega.

SINGER SEWING CENTER

763 E. 185 St.

Imamo nove in rabljene šivalne stroje. Popravljamo vsakovrstne šivalne stroje.

ŠKRAT

— Dokazite nam, da sta dva trikotnika kongruentna. Dijak: "Toda, gospod profesor, trikotnika sta ali kongruentna in ni potreben za to dokaz, ali pa nista kongruentna in se to potem ne da dokazati."

Ferdinand Raimund se je s svojo nevesto Luizo (čisto chovo baš na dan, ko bi se morala poročiti. Ugrinjala je bila v prst.

Raimund je nato ves čas zapustil stanovanje in ni postal poroki. Svatje so zaman čakali v cerkvi. Ko je zvečer stopil na odok, je prišlo do gledališke škandala, ki ga je bila Luiza vročekrva Luiza. Luiza je živigali in topotali, ko je tel pričeti s svojo ulogo. Raimund je stopil na rob odok, dejal: "Spoštovani ljudje, spomem, da moram po vaši želji grati to ali ono ulogo. Da bi pa moral na vašo željo tega ne morete zahtevati od mene!"

Občinstvo je na novo zagalo in zatulilo. Dva dni po tem je se je Raimund z Luizo oženil — in publika mu je spet ploskala . . .

Progressivne Slovenke v Pittsburgh

Cleveland, Ohio. — Kraljevi 2 Progressivnih Slovenek se je vzel, da se pridobi čim več prijateljev in prijateljic, ki jim pridružili, ko bodo posle v Pittsburghu, Pa., v soboto 20. septembra, na banketu, vrši ob priliki konvencije P. J.

Banket se vrši v Fort Pittu telu v Pittsburghu. Potovalec bo z vlakom in sicer bo skupina odšla ob 8. uri zvečer od E. 55th St. Pennsylvania st. staja. Vožnja v skupini stane \$3.95 za osebo na oboje, banketu je vstopnina \$1.00. Kdor se želi pridružiti, se obrne na progresivnim Slovenkam, — se zgleda in izroči svojo rezervo, vnaprej, pri spodaj podpisanih, 15. septembra, preden ki se nameravate udeležiti banketa, dodajte še za banketu, družba podati skupno, nazaj, pa lahko vsak odloži, dar se mu poljubi.

Oni, ki žive v Collingwood, lahko pustijo svoje rezerve pri Mrs. Bachel, 18913 C. kee Ave.

Ne pozabite, da je zadnja 15. septembra, ko si lahko skrbite vožnjo s prijamo bo!

Marie Zakrajšek, 1038 Addison Rd., Henderson

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

ON SALE AT YOUR POST OFFICE

Koliko Slovencev se je rešilo iz Jugoslavije

Podpisani je prejel od svoje- ga prijatelja dr. Alojzija Ku- harja, znanega slovenskega čas- nikarja in strokovnjaka v med- narodni politiki, sledeče pismo iz Južne Afrike:

"Pišem vam iz Južne Afrike, kapor sem dospel po nad trime- sečnem potovanju tja in sem. Dozivel sem marsikaj. Upam, da bo to pismo dospelo do vas. Najbrže bo to prvo pismo, ki ga boste prejeli od svojih pri- jateljev v Sloveniji po zlomu Jugoslavije.

"Drago mi Ljubljano, dom, in vse drugo sem zapustil 1. aprila ter odšel v Belgrad. Bila sva dva, ki sva bila izbrana od naše politične stranke, da greva v inozemstvo. Eden je bil č. g. Franc Gabrovšek, ravnatelj Za- družne zveze, a drugi jaz. Dali so nama polno pooblastilo, da govoriva v imenu stranke in na- roda doma. Najin cilj je bila Anglija in Združene države, ker se bo prej ali slej odločala uso- da tudi slovenskega naroda. Iz Belgrada sva mogla v Atene od- potovati zvečer na 4. aprila. Z

nama je bila družina ministra Kreka. Vlak pa je tako počasi vozil, da smo dobili prve bombe na naš vlak eno postajo pred Skopljem. To je bilo v nedeljo 6. aprila. Tedaj nam je bilo jasno, da se je vojna pričela. Tri osebe so bile ubite in 4 ran- njene. Nekaj ur pozneje so nas močno bombardirali v Skoplju, ko se je 24 nemških bombnikov spustilo nizko nad mesto ter ga obsipalo z bombami. Ta napad smo srečno prestali. Nato smo lezli proti jugu z vojaškim vla- kom ter eno noč prebili v starih vojnih utrdbah iz leta 1916 v Djevdjeliji, med tem ko je bitka divjala samo 50 milj stran v bol- garskih gorah. Naslednji dan smo imeli srečo, da smo dobili vojaški vlak na Solun, katerega smo zapustili takoj naslednje jutro, kar je bilo samo nekaj ur, predno so se pričeli nemški tan- ki valiti proti Solunu. Po petih dneh smo srečno dospeli v Ate- ne, dočim navadno vzame vlak iz Ljubljane do Aten samo 34 ur. V Atenah smo imeli zračne napade vsako noč, a smo se jih

kmalu privadili. Nato nas je vzel seboj angleški konvoj, ka- terega je spremljalo 5 rušilev in ena križarka, ter nas srečno pripeljal v Egipt.

"Nemci so hoteli napasti na- še parnike še predno smo zapu- stili grško pristanišče in Itali- jani so vrgli nekaj bomb iz "var- ne višine" v bližini otoka Krete. Uspeha pa niso imeli niti prvi, niti drugi. Junaško obnašanje angleških vojnih ladij je nudilo veličasten prizor nam vsem in na ta način smo dobili najboljšo zagotovilo, da bomo pod an- gleškimi vodstvom zopet dobili svobodo in sicer prej kakor smo mogli pričakovati.

"V Egiptu smo čakali na pri- hod naše vlade, ki je v nekaj dneh res dospela iz Jugoslavije po zraku. Mi smo se pridružili ministrom ter šli z njimi v Je- ruzalem, kjer smo vsega skupaj ostali 6 tednov. Od tam so nas Angleži odpeljali skozi Rdeče morje in naprej doli v Južno Afriko, od koder vam pošgem to pismo na predvečer svojega od-

Kri ni voda! Odpri roke, od- pri srce, otiraj bratovske solze! Darujte v sklad slovenske sek- cije Jugoslovanskega pomožne- ga odbora!

hoda na Angleško.

"Dalje vam sporočam, da se je jako malo Slovencev rešilo iz Jugoslavije. Ti so: Minister dr. Miha Krek, ki je po smrti dr. Kulovca, katerega je ubila ena med prvimi bombami, vrženimi na Belgrad, postal voditelj Slo- vencev, 2. minister Franc Snoj, 3. Franc Gabrovšek, duhovnik in ravnatelj Združne Zveze ter bivši član parlamenta, 4. dr. Furlan, univerzitetni profesor in zastopnik liberalnega mišlje- nja, 5. dr. Maria Čok, primorski Slovenec in zastopnik liberalne- ga mišljenja, 6. profesor Ru- dolf, ki tudi zastopa liberalno mišljenje, 7. g. Milan Ribar, brat poslaniškega svetnika v Washingtonu dr. V. Ribar-ja, in 8. moja malenkost. Torej vseh skupaj 8 Slovencev, od katerih smo vsi pripravljeni za svoj na- rod storiti vse, kar je v naših močeh. Računati pa moramo tu- di na našega poslanika v Ar-

gentini, dr. Izidor Cankarja, ter na rojaka Mermoljo v Vichy na Francoskem, kakor tudi na pol- kovnika Stropnika, kateri je ostal v Srednjem vzhodu. Naše vojske se je jako malo rešilo. Izvzemši nekaj častnikov ni- mamo nobene vojske v inozem- stvu. Od zračne vojske imamo samo par sto častnikov—pilo- tov, med katerimi je tudi nekaj odličnih Slovencev. Naša mor- narica se ni mogla rešiti. Le ne- kaj edinic se je rešilo pod vod- stvom slovenskih častnikov, med katerimi sta kapitan Kren in poročnik Grošelj najodlič- nejša pojava. To je približno vse, kar je moglo ubežati pred Hitlerjevimi peklim.

Pod vodstvom ministra dr. Kreka se je takoj upostavljal med nami Slovenski narodni odbor in to z namenom, da bo zastopal slovenske zahteve v Londonu in Zedinjenih državah. V slednjih se bo to seveda vršilo spo-

razumno s tankajšnjimi Slo- venci. Med prvimi čini tega Slo- venskega narodnega odbora je bil razglas: Vsem Slovincem iz- dan na Belo nedeljo 1941. s podpisi: Dr. Miha Krek, Franc Snoj, Franc Gabrovšek, Dr. Alojzij Kuhar.

"Dalje je ta narodni odbor sestavil zahteve Slovencev v po- sebnem memorandumu, ki je bil poslan na razne naslove v Ameriki že pred nekaj tedni, a bojim se, da ta pošta do časa, ko to pišem, še ni zapustila Evrope.

"Naravno je, da hočemo mi zastaviti vse svoje sile v korist lovenske stvari in zato smo skle- nili, da sile, kolikor jih imamo, razdelimo takole: Minister Snoj bo v kratkem odšel v Zedinjene

Kri ni voda! Prišel bo čas, ko bo pomoč potrebna in nujna. — Bodimo pripravljeni! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslo- vanskega pomožnega odbora!

države skupno z misijo jugoslo- vanskih ministrov, v kateri bo tudi hrvaški ban g. Ivan Suba- šič, bivši ministerski predsednik Bogoljub Jevtič, voditelj Srbov, ter dalje hrvaški minister Ko- sanović in srbski minister dr. Marković. G. Gabrovšek in pro- fesor dr. Furlan pa prideta tja kakor hitro bo mogoče. Voditelj Slovencev dr. Krek in jaz pa sva določena za London. G. Čok, g. Rudolf in g. Ribar pa ostane- jo na Srednjem vzhodu radi po- sebne misije . . ."

Ker se o teh naših rojakih in voditeljih slovenskega naroda do sedaj ni skoraj še nič poročalo, zlasti se pa ni poročalo o njihovem delu in njihovih ci- ljih, se mi zdi potrebno, da ob- javim to pismo in da se tako razčisti megla, ki je vse te mese- ce obdajala te naše može.

Leo Zakrajšek.

Išče se

izkušenega moškega ali fan- ta za kleparska dela. — Mora i- meti tudi nekaj znanja pri delu na formicah in strehah. — Vpra- ša se na 1118 East 77th St., — ENdicott 0439.

Poštenemu fantu

se odda v najem sobo; s hrano. — Naslov se poižve v uradu "E- nakopavnosti."

Proda se

na 10512 Glenville Ave., sever- no od St. Clair Ave., moderno hišo za 2 družini, 5 sob vsako stanovanje; garaža. — Se lahko takoj selite. — Dober nakup za \$5,500.

494 East 110 St., severno od St. Clair Ave., nasproti parka, moderna hiša za 2 družini; 5 sob in kopalnica vsako stanovanje. Dobra investicija. Hiša je na o- gled samo po dogovoru. — Zgla- site se ob večerih, na 21349 Lake Shore Blvd., ali pokličite KEmore 3021 J.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Tuning, Parts, Batteries, Painting
Body Fenders
4615—31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in bar- vanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

RE-NU AUTO BODY CO.

878 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in pre- barvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fender- je. — Welding!
A. POZNIK — M. ZELODEC
Glenville 3830

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK
ENdicott 9359

CVETLICARNE

Slovenska cvetličarna
Terencij Florists
15302 Waterloo Rd.
KEmore 0195

Tino Modic's Cafe

Pri nas dobite vedno mrzlo pivo
Imamo vsakovrstno žganje, vino
in pivo
6025 ST. CLAIR AVE.
Pri nas ste dobrodošli!

GASOLIN

MIKE POKLAR
E. 43 St. in St. Clair Ave.
ENdicott 9181

HECKER TAVERN

John Sustaršič in Frank Hribar
1194 E. 71 St.
Pri nas dobite vedno dobro pivo,
vino in žganje ter oku- sen prigrizek.
Odprto do 2:30 ure zjutraj.

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE

905 East 185th St.
Mi imamo avto-rack; najnovejšo na- ravno za maranje avtomobilov. Delo opravljamo se priporočamo.

J. SIMCIC in J. MARN

priporočata svoj
GAY INN
6933 St. Clair Ave.
kjer imata vsak petek in sobo- to godbo in ples. Najboljša pijača
ENdicott 8811

RAZNO

FRANK KURE
118 EAST 77th ST.
ENdicott 0439
Vas kleparska dela, dela na strehah in na furnicah. Se priporočamo hi- šam in zmerne

KO ZAZELITE KOZAREC

dobre pive, vina ali žganja, obiščite
Louis Seme Cafe
6507 St. Clair Ave.,
EN. 0026
Odprto do 2:30 ure zjutraj

PAPIRAR

John Peterka
Paperhanger and Painter
Delo prvovrstno in točno
Se priporočam
1121 East 68th Street
ENdicott 0653

RUDY BOŽEGLAV

WINERY
6010 ST. CLAIR AVE.
Najfinjša vina, domačega iz- delka, dobite na kozarec ali v večji količini za na dom.
Postrežemo tudi z okus- nim prigrizkom.
Se priporočamo!

A Malnar
1001 E. 74 St.
Cement Work
ENdicott 4371

Kdor ima
privatne sobe ali stanovanje za oddati v najem, naj jih zapiše pri MIHALJEVIČ BROS. CO., 6424 ST. CLAIR AVE., ki vam jih bo takoj zarental.

POPOLNA ZALOGA
trebušnih pasov, elastičnih nogavilo in pasov za kolo. Izvršujemo zdravniške recepte točno in zanesljivo. Dostavi- mo na dom kamorkoli.
MANDEL DRUG
15705 Waterloo Rd. Slovenska lekarna

Prijatelj's Lekarna
St. Clair Ave. vogal E. 68 St.
Prescription specialists
Zastoj priprajemo na dom
ENdicott 4212

Kakor vsem znano, smo odprli trgovino z moško opravo. Izde- lujemo obleke po meri. Klobuki, kravate in spodnje perlo.
JOHN MOČNIK
772 East 185th St.

DEKORIRAMO
vaše sobe po najnižjih ce- nah. Scenerija, napisi itd
A. PLUTH
21101 Recher Ave.
IVanhoe 2261 M.

Zavarovalnino
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 Schade Ave.
Pokličite:
ENdicott 0718

Prihranite si od \$20 do \$40
NA
VELIKI RAZPRODAJI
KUHNJSKIH PEČI IN PRALNIH STROJEV
KRASNE MODERNE PEČI:
Magic Chef — Tappan — Grand (floor model)
FINI PRALNI STROJI:
General Electric — Thor — A.B.C. — Apex (floor model)
Cene bodo višje! Kupite sedaj te predmete, ki vam bodo služili v vašo zadovoljstvo skozi leta in leta, in prihranite si denar.
ANTON DOLGAN
15617 Waterloo Rd.

"Prosim, ne vpijte name!"

§ Ne, vam ni treba dvigniti glasu, ko govori- te s staro mamo po telefonu. Čeravno bolj slabo sliši, nudi moderna telefonska oprema predmet, ki omogoči glasnejši glas, ter se ga proti majhni dodatni odškodnini doda tele- fonu. Leta nazaj, ko je bila stara mama še dekle, je bilo treba vpiti, da se je moglo kaj razumeti na telefonu. Toda neprestana pre- iskava in izboljševanja je napravilo vaš telefon pripravnega in udobnega za rabo. Ta neprestana preiskava za boljše opremo in metode, da se izboljša postrežbo, se nikoli ne preneha ter je neprecenljiva, zlasti sedaj, ko se vršijo hitre preembe in razni drugi problemi tičoč se komunikacij, ki nastanejo vsled narodnega obrambnega odbora.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

POSLUŠAJTE "THE TELEPHONE HOUR"
OB PONEDELJKIH OB 7. URI ZVEČER
PREKO WTAM, WLW IN WSPD

HAIR-BREADTH HARRY

REEL V — HAMLET
WELL, THE PLOT MOVES FAST NOW! TO BEGIN WITH, HAM'S UNCLE, KING CLAUDIUS SENDS HAM TO ENGLAND WITH A MESSAGE THAT WILL GET HAM NEATLY MOIDERED...
GOSH, ISN'T UNCLE CLAUDIUS A MEAN OL' CUS? !!

PRINCE HAMLET WILL NO LONGER BE A THORN IN MY SIDE!
HEU-HEU-HEU!

HE IS GONE! HE IS GONE! AND HERE I GO, TOO! OOPSY--DAISY!!

ALACK! POOR GHELIA'S DROWNED! TUT-TUT!

PIRATES BUSTED UP YOUR WICKED PLOT, UNCLE, AND HERE I AM, HALLE AND HEARTY!

THOU, HAMLET! WELL, I'LL BE DOGGONED!

SO CLAUDY HAS HIS DIRTY WORK TO DO ALL OVER AGAIN-- IN THE NEXT REEL.

IT'S ALL IN FUN, FOLKS

RENE LA BRUYERE:

3

Hektorjev meč

ROMAN

Nikoli nisem videla človeka bolj klavrnó potrtega, nego je bila kanonica ob pogledu na ležišče, ki je tolikanj koprnela po njem.

Kovačica je bila zložila svoje mnogoštevilne otroke na ožjo izmed obeh postelj in pregrnila drugo s svežimi rjuhami; pravdarica, redovnica in meščanka so se neutegoma zavalile nanjo, sklicujoč se na to, da so prišle prve.

"Ne obupajte, draga Sainte-Emerance," sem rekla svoji spremljevalki; "evo klopi ob ognjišču, na kateri mi bo veliko bolj nego zraven torbe s sodnjskimi papirji, ki jo ima ta gospa za zglavje."

Toda zaspati nisem mogla, da povem po pravici; nestrpno sem čakala belega dne, da bi mogla ostaviti zakajeno izbo. Tudi vitez, ki je ležal onkraj stene, ni spal. Slišala sem ga, kakor je polglasno brundal vesele popevke: čuval je najino spanje, kakor nama je objubil.

Naposled so njegove ostroge zažvenketale na tlaku delavnice. Vnanja vrata so se odprla in žarek blede svetlobe je pal v naš temni brlog. Straža Michela-Hectorja je bila končana.

Nisem se mogla več premagati, zasmrjeni zrak okoli mene me je dušil. Če bi se zunaj nasopla svežega zraka, akoravno mi je pretla nevarnost, da srečam korneta v vojski Njegovega Prekrščanskega Veličanstva — ali bi bilo v tem kaj zlega?

Neslišno sem privzdignila zapah. Pravdarica je stisnila svoje pergamene in zamrmrala: "Visoki sodni dvor naj izvoli..." redovnico je pograbil kašelj, meščanka je zastokala; Sainte-Emerance se ni ganila.

Kovinstozlata zarja se je mešala z bledosinji odsevi in poslednje teme so bežale proti daljnemu zapadu. Na listju so se žarele bleščeče kapljice kakor mirijade dragih kamenčkov in lahna, srebrnoba jutranja megla se je s polj in tavnikov počasi dvigala proti solncu, podobna dimu, ki vstaja z žrtvenika.

Ne pričakujte, da vam opišem ljubko pokrajino, ki se je razprostirala pred mojimi očmi. — Dobro še pomnim, da so bile žume goste in travniki dehteči in da je studenček mlo žuborel med mahovjem; toda vse te stvari so bile tako polne svežesti in poezije, da sem jih rajši uživala kakor škrjanček, ki se jih veseli iz vsega srca, ne da bi jih razmotrival.

Michel-Hector de Pontguion se je ukvarjal s prozaičnim poslom: klečal je ob potočku ter si oplakoval čelo s svežo vodo.

"Vidite," sem vzkliznila, "odklonil ste moje postrežbo; staj"

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

POSEBNOSTI

7 kubičnih čevljev Frigidaire, ves porcelanast, samo \$79

7 kubičnih čevljev Coldspot, samo \$50

Grand peč, "table" model, samo \$39

Linolej, "Armstrong," "burlap back," preje \$2.25, sedaj \$1.16

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
819 East 185th St.

vim, da nimate ničesar, s čimer bi si obvezali rano."

"Po vsej sili me hočete zapisati med invalide. A moja praska ni vredna, da bi se človek ukvarjal z njo; evo, zaprla se je sama od sebe."

Vstal je, kažoč mi ranjeno mesto; in res se je poznala le še neznatna rdečkasta sled.

"Iskreno mi je žal, gospodična, da vam nimam pokazati boljšega; dandanes postajajo še razbojniki bolj človeški."

"Hvala Bogu, da je tako! .. Drugače bi bilo strašno."

"Mislite? Nu, mene bi bolj veselilo, da sem našel pred svojim samokresom odločne ljudi; to razmaje človeka in mu razpali kri ... V teh časih postajamo vsi tako meščanski! ..."

"Dajte, dajte, gospod. Bodite uverjeni, ponudila se vam bo prilika, da pokažete svojo hrabrost, ne da bi spravljali v nevarnost uboge potnike, ki niso zakrivali ničesar."

"Bog vas usliši! Rad bi se bil rodil v tistih lepih junaških časih, ko je vsak vitez lahko zavajeval kraljestvo z ostrino svojega meča."

"Kaj veste, gospod, ti lepi časi se nemara vrnejo?"

"Oh, to bi bilo življenje! .. Bitka, grmenje topov, sovražnik, ki gaziš po njem s podkvalmi svojega konja, zmaga, ki letiš za njo kakor pijan ... a ne, povem vam, dandanes ni več takega posla na svetu. Naš pogum je obsojen, da rjavi z našimi nepotrebnimi meči vred."

"Pardon, temu ugovarjam v imenu vašega meča, ki je bil nočoj zelo potreben."

"Res, pozabil sem že ... Veste kaj, gospodična: vaša roka je bila prva, ki ga je potegnila iz nožnice. Kupil sem ga obnemem z ostalo opremo, v nadomestilo za prejšnjega, ki sem ga zlomil pri borjenju; vse dotlej še nisem imel priliko, da bi ga rabil."

"Srčno želim, gospod," sem vzkliznila, "da bi mu to pomenilo srečo."

"Toda uslišite mojo prošnjo in bodite njegova kumica. Vitez, naš slaveni prodelec, so krščevali svoje meče s sladkimi imeni svojih gospa; moje srce je še novo, kakor moj meč; gospe nimam, kakor tudi moj meč še nima imena: dajte mu svoje ime, da mu bo v srečo."

"Saj me niti ne poznate, gospod. Moje ime je preveč skromno za tako plemenitega krščevca. Zovejo me Chaillette — in to je vse."

Prelestno laskanje teh prvih poklonov je dramilo v samostanski gojenki s plateno ruto za vratom žensko prav; in katera ženska se upira želji, da bi zvedela, ali se obrača možko češčevanje samo do mikov njene osebnosti, ali tudi do drugih stvari!

Resno me je prijel za roko in me trdno pogledal s svojimi ve-

likimi sinjimi očmi, ki so me presunjale do dna duše:

"Vi ste lepota in milina — to je vse, kar maram vedeti. Ako bi mi morala resničnost prinesiti razočaranje, tedaj so mi sanje ljubše od nje. Razstaneva se, da se ne vidiva — najbrže! — nikoli več: dovolite mi, da ohranim spomin na to srečanje in da ga čuвам v sebi kakor spomin na smehlaj upanja ob zarji dne, ki je zame obnemem zarja življenja."

Nu, zahteva se mi ni videla baš prenapeta. In ker me ni poznal ... in ker je bilo skoro gotovo, da se ne vidiva več ...

"Naj bo!" sem dejala. "Spremljati hočem tega svojega krščevca s kar najboljšimi voščili. Da bi mu pripomogla do zmage in slave!"

"Hej, Pontguion! ... Pontguion! ... Evo nas!" so se zdajci začuli veseli klici.

Oddelek dragoncev je bil na povratku v garnizijo naletel na ponesrečeni poštni voz in oficirji, ki so od kočijaža zvedeli nezgodo svojega tovariša, se ne podvizali k njemu, da mu ponudijo nadomestilo za konja, ki ga je moral ostaviti na poti.

Ti gospodje so nas kaj vladno povabili, naj delimo z njimi prizrižek, ki so ga sluge nosili za njimi. "Nas", pravim, zakaj kanonica, pravdarica, meščanka in celo redovnica so radostno prihitele.

Po zajtrku je četa krenila dalje. Michel-Ector de Pontguion je skočil na konja in me je pozdravil z mečem:

"Bog čuvaj lepo Chaillette!" je dejal ...

II.

Ostala pot nama je minila brez posebnih dogodkov. Oče me je pričakal na dvorišču gostilne pri "Kronanem kraljeviču" in me je stisnil na svoje srce z dostojanstvom, ki se mi je zdelo pri njem nekam novo in nenavadno.

(Dalje prihodnjic)

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Naše posebnosti

- London Ham ----- 29c
- Cottage Ham ----- 37c
- Round Steak ----- 33c
- Angela Mia olje ----- \$1.35
- Coffee, 3 funte ----- 45c
- Pork za pohat ----- 33c
- Kirkman's Chips, 2 za 33c

Se priporočam

LOUIS OSWALD

17205 Grovewood Ave.

Za cementna dela se obrnite na nas

Vzdignimo garaže, cementiramo tla in "driveway." Vedno prvovrstno delo. Cene zmerne. Nobeno delo preveliko, nobeno premajhno. — JOHN ZUPANČIČ 19315 Chickasaw Ave., KEn more 4993 J.

Hiša za 2 družini

se proda zelo poceni. Nahaja se meč St. Clair Ave. in Superior Ave., na E. 53 St. Poizve se na 6802 St. Clair Ave.

V najem

se oddajo dve sobi in garaža. — Pripravno za pečlarje. — Naslov se poizve v uradu "Enakopravnosti."

Da se uredi zapaščina, se proda posestvo pokojne Antonije Brađač, po domače Korenka. Nahaja se na E. 220 cesti in Miller Ave., Euclid Ohio. — Zelo prijazen kraj. Dve loti, 138 čevljev dolga in 52 čevljev široka. Vsakemu je to posestvo vredno \$4.000.

1899

1941

NAZNANILO IN ZAHVALA

S žalostnim in globoko potrtnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebridko vest, da je bil prizadet hud udarec, ko je nemila smrt odvzela iz naše srede ljubljene in nikdar pozabljenega soproga

LOUIS J. PRINCE

V spanju ga je Bog nepričakovano naglo odpoklical in njegovo spanje se je spremenilo v sladki sen in tako je dne 1. avgusta 1941 v najlepši moški dobi, star 42 let, izdihnil svojo blago dušo moj preljubljeni soprogo. Rojen je bil v Clevelandu.

Po opravljeni slovesni pogrebni sveti maši v cerkvi sv. Vida smo ga položili k preranemu večnemu počitku dne 4. avgusta 1941 na Calvary pokopališče. Tem potom se želimo v globoki hvaležnosti prisrčno lepo zahvaliti Msgr. Rt. Rev. B. J. Ponikvarju za opravljene molitve ob krsti pred pogrebom, za spremstvo iz Fr. Zakrajšek pogrebne kapele v cerkev in na pokopališče, za opravljeno sveto mašo in cerkvene pogrebne obrede in za ganljiv tolažilni govor v cerkvi. Obnemem tudi prisrčna hvala Rev. Max Sodji in Rev. Andrew Andreyu za asistenco pri sveti maši. Ravno tako tudi prisrčna hvala Mr. Frank Mišmaš, ki je igral na orgle v cerkvi.

Prisrčna zahvala naj velja vsem, ki so mi bili v prvo pomoč in tolažbo in mi pomagali na en način ali drugi v teh najbolj težkih in žalostnih dnevih, kakor tudi vsem, ki so ga prišli pokropiti, se poslovili od njega ob krsti, vsem, ki so čuli in molili ter se udeležili svete maše in pogreba.

Posebno se želim zahvaliti Mr. in Mrs. Louis Capuder in družina in Mrs. Mary Korošec, ki so prišli iz Pennsylvanije in se udeležili pogreba.

Globoko hvaležna se želim prisrčno lepo zahvaliti vsem onim, ki so v blag spomin pokojnemu v zadnji pozdrav okrasili krsto s krasnimi vencami in sicer: Mrs. Terezija Prince, mati; Joseph, Albert in Fred, bratje; Frances Loeffler, Mary in Josephine Prince, Molly Marcus in Bertha Richter, sestre; Mr. in Mrs. John Prince, E. 63 St.; Mrs. Mary Skodlar, Mr. in Mrs. Fr. Kotnik in družina, E. 77 St.; Mr. in Mrs. Joseph Kikec in družina, Mr. in Mrs. Frank Arko, Mr. in Mrs. Adolph Kotnik in družina, Mr. in Mrs. Louis Capuder in družina, McDonald, Pa.; Mr. in Mrs. Andrew Herblan, Little Falls, N. Y.; Mr. in Mrs. Anthony Oscedar Sr. in družina in Mr. in Mrs. Houck, Little Falls, N. Y.; Mr. in Mrs. Albert Capuder, Kent, O.; Mr. in Mrs. Matthew Beros, Mr. in Mrs. Joseph Metlika, Antončič družina, E. 118 St.; Mr. Leo Kushlan, Mr. in Mrs. Michael Telich, Mr. in Mrs. Frank Zakrajšek in družina, Mr. in Mrs. Frank Kosir, Mr. in Mrs. Frank Mišmaš, Mr. in Mrs. Frank Laurich in družina iz Willoughby, O.; Mr. in Mrs. Posch, Mrs. Mary Makovec, Mr. in Mrs. J. J. Chunta iz Washington, D. C.; Mr. in Mrs. Louie Lautzar in družina, Mr. in Mrs. Anton Martinčič in sin, Mr. in Mrs. Anton Bartol, Mr. in Mrs. Ludwig Metlika, Mr. in Mrs. J. Katošic, Mr. in Mrs. Geo. Katošic, Mr. in Mrs. Tom Katošic, Mr. in Mrs. Stan Petrokas, Mr. in Mrs. Carl Scheuerman, družina Mr. in Mrs. Anton Urankar, Mr. in Mrs. August Haffner, družina Mr. in Mrs. Louis Zigmund, Mr. in Mrs. Fred B. Piper Jr., Mr. in Mrs. A. Baeder, Mr. in Mrs. Benno B. Leustig in družina, Mr. Milan Jakšič, Mr. Cyril Sulak, Mr. Joseph Saitz, Mr. in Mrs. F. Laurich, Holmes Ave.; Yugoslav University Club, Camp Silver Fox Boy Scouts and Sea Scouts, Community Welfare Club, The Cleveland Retail Grocers Assn., Haserot Co., Mr. M. W. Gluckman-Weil & Co., Jacob Laub Co., Costen and Chonis, The City Produce and Commission Co., Arndt and Stwan and Mr. Victor Drobnic, The Lash Bakery, Sam Kline Co., društvo Napredni Slovenci št. 5 SDZ.

Mojo iskreno zahvalo želim izreči vsem, ki so darovali za svete maše za mirni pokoj blage duše in sicer: Mrs. Theresa Prince, Mr. in Mrs. Joseph Prince, Miss Florence Prince, Mr. in Mrs. Otto Loeffler, Mr. in Mrs. Geo. Marcus, Mr. in Mrs. Albert Prince, Mr. in Mrs. Sam Richter, Miss Mary Prince, Miss Josephine Prince, Mr. Fred Prince, Mr. in Mrs. John Prince, E. 63 St.; Mr. in Mrs. John Germ in družina, Mr. in Mrs. A. Zabukovec, Mr. in Mrs. Joseph J. Kozell, Mr. in Mrs. Frank Kotnik, Mr. in Mrs. Frank Arko, Rev. Max Sodja, Rev. Rudolph Praznik, Mr. in Mrs. Jos. Tagler in Mrs. Mary Korošec, Forest City, Pa.; Mrs. F. Hoefler in družina, Mr. in Mrs. John Gornik Sr., St. Clair Ave.; Mr. in Mrs. Anton Pavli, Mr. in Mrs. Fred Strniša, Mr. in Mrs. C. G. Dehler, Mr. in Mrs. Ed Jer-

man, Mr. in Mrs. Anton Debevec, Madison, O.; Mr. in Mrs. J. J. White, Mr. in Mrs. Frank Susman, Mrs. Mary Marinko, Mr. in Mrs. Frank Okorn, Mr. in Mrs. John Ogrin družina, Mrs. Mary Marinčič in hči, Haffner družina, E. 71 St.; Mr. in Mrs. Joseph Roitz, Mr. in Mrs. John Petchauer, Mrs. Frances Mihelčič, Mr. in Mrs. Adolph Mačeral, Mr. in Mrs. Joseph Meglič, Mr. in Mrs. Fred Marinko, Mr. in Mrs. Frank Skodlar, Mr. in Mrs. Anton Mulec, Mr. in Mrs. Frank Longar, Mrs. Anna Laurich, Mr. in Mrs. Anthony Laurich, Mr. in Mrs. Jos. Schultz, Mr. in Mrs. Geo. Jasko, Mr. in Mrs. Jos. Starich, Mr. M. Braidech in hči, Mr. in Mrs. Matthew M. Braidech, Dr. in Mrs. Fr. Braidech, Mr. in Mrs. Anton Malensek, Mr. in Mrs. Gus Malensek, Mr. Frank Krnc, Mr. in Mrs. Joseph Perpar, Mr. in Mrs. Joseph Menart, Mr. in Mrs. Louis Menart, Mrs. Josephine Golobič, Mr. in Mrs. Fr. Golobič, Mr. in Mrs. Tony Golobič, Miss Vicki Kmet, Mr. in Mrs. J. Alich Sr., Mr. in Mrs. Koren, Mr. in Mrs. Petkovšek, E. 60 St.; Mr. in Mrs. John Simončič, Mr. in Mrs. J. Pirnat, Mr. in Mrs. Andrew Tekavec družina, Mr. in Mrs. Anton Urbas Sr., Mrs. Josephine Jeglich družina, Mr. Anton Levstik, Mr. in Mrs. Jim Zupancič, Mr. Ignatz Rugelj, Miss Mary Smrekar, Mrs. J. Sepec, Mr. John Hrovat, Mr. in Mrs. Gus Princic, Spehek družina, Bona Ave., Mr. in Mrs. John Znidaršič, Mr. in Mrs. Geo. Katošic, Mr. Michael Vinter, Mr. in Mrs. Edw. J. Kovacič, Mr. in Mrs. Fr. Snyder, Mr. in Mrs. Joseph C. Parch, Mr. in Mrs. L. Bandi družina, Boys and Girls of The Richman Family, Mr. in Mrs. Louis Gregorič, Mr. in Mrs. A. Welling and Mrs. Schumacher, Mr. in Mrs. Henry Laurich, Mr. in Mrs. G. L. Bartelme, Mrs. Agnes Gole in hči, Mr. in Mrs. William Leskovic, Mrs. T. Gorencic, Mr. in Mrs. Fr. Koncan, Mrs. Frances Drobnick, Mr. in Mrs. Anthony Kramer, Mr. in Mrs. Frank Janchar, Petrinčič družina, Mr. in Mrs. Lawrence Pirsh, Mr. in Mrs. Frank Suhadolnik, Mrs. Anna Pavlik in družina, Mr. Steve Kovach družina, Miss Pauline Koenig, Mr. in Mrs. Frank Suhadolnik (Charadon), družina Klopčič, Dibble Ave.; Mr. in Mrs. J. Zakrajšek, Mr. in Mrs. Louis Zakrajšek, Bona Ave.; družina Jakšič, Mr. in Mrs. Louis Bavec, Mr. in Mrs. J. Urban, družina Jevnik, Mr. in Mrs. J. Lokar, Mrs. Mary Millavec, Mr. in Mrs. E. Walker, Mr. in Mrs. Louis Cimperman, Mrs. Agnes Opaškar, Mr. in Mrs. John S. Richter, Mr. in Mrs. Joseph Zalar, Mr. in Mrs. Paul Marcus, Mrs. Pirnat, Bona Ave.; Mr. in Mrs. Mulec, Dibble Ave.; Mr. in Mrs. Rudy Sajovec, Mr. in Mrs. James Merhar, Mr. in Mrs. Frank Zakrajšek, Mr. A. Osterheld, Mr. in Mrs. Mike Kovalinko, Mr. in Mrs. Legat, Mr. in Mrs. Bob Snakal, Mr. in Mrs. A. Bavec, Mr. in Mrs. Charles Winter, Mr. in Mrs. J. Lapp, Mr. in Mrs. Sterbel, Bencin družina, Mr. in Mrs. A. Koren, Miss Sophia Posch, Miss Rose Mertic, Miss Nettie Briar, Miss Marie Kosuta, Mr. in Mrs. Baron, Mrs. Theresa Kasic.

Moja iskrena zahvala naj velja vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago ob priliki pogreba.

Nadalje želim izreči prav prisrčno zahvalo Mr. Joseph Metlika, Mr. Ludwig Metlika, Mr. Louis Lautzar, Mr. Anton Martinčič, Mr. John Godnjavec in Mr. Anton Bartol, ki so nosili krsto ter spremili in položili pokojnega k preranemu večnemu počitku.

Prisrčna hvala tudi članom društva Napredni Slovenci št. 5 SDZ za lepo udeležbo pri pogrebu in za spremstvo do groba.

Iskrena hvala tudi vsem, ki so izrazili simpatije s poslanimi sožalnimi kartami ali pismi. Prav prisrčno se želim zahvaliti pogrebemu zavodu Zakrajšek Funeral Home za vso vsestransko prijazno postrežbo in za lepo urejen pogreb.

Služajno, če se je katero ime pomotoma izpustilo, prosimo, da nam oprostite ker se želimo vsem najpri-srčneje zahvaliti.

Predragi in nikdar pozabljeni soprogo, žalostna so naša srca, ker božja volja je bila, da si moral zapustiti svoje drage in zastoj Te sedaj iščejo oči, ker tako prezgodaj Ti je že Bog uro odločil in Te je poklical k sebi in meni odvzel najdražje, namreč ljubljene soprogo. Ostal nam boš vedno v sladkem spominu in globoko potrtni nad Tvojo bridko izgubo Ti želimo, da počivaš mirno v preranem grobu in uživaš večno veselje pri Bogu.

Zalujoči ostali:

NETTIE PRINCE, soproga

Zapušča tudi zalujočo mater TEREZIO PRINCE in brate JOSEPH, ALBERT in FRED ter sestre FRANCES LOEFFLER, MARY in JOSEPHINE PRINCE, MOLLY MARCUS in BERTHA RICHTER

Cleveland, Ohio, 4. septembra 1941.